



0722 531 385

השבוע בקו

די נאָדענע קייט
שיעור קבר ונפלא
**שלשלת מאורי
החסידות**
ספר הרה"ח אהרן יאראוויטש שליט"א
סדר שבוע כיום ראשון
בהיכל המרכזי שלוחה 9

להתהלי

גליון שבועי לגילוי אור הנשמה ע"פ משנת הבעש"ט הק' ותלמידיו

הלימוד היומי בכפרי חסידות

לשבוע הבעש"ט
ספרה"ק מאור עינים (תולדות)

יום	מד"ה
ראשון	וכל זה לעשות הכנה
שני	ולזה הכוונה שלח
שלישי	חזה ויצא יעקב
רביעי	ובזה יובן פסוק
חמישי	ובאמת כשמגביהין עד ד"ה וכל זה האמור

להצטרפות למנוי לחוברת החודשית עד הבית
ניתן להירשם 07474-61616

פרשת חיי שרה תשפ"ה / גליון שלי"ג

דוח אפנו

עבודתנו להאיר את העולם על ידי אמונה, ובכך להפך את החושך לאור

ואברהם זקן בא בימים. בזה"ק (חיי שרה קסט). פירש "באינון יומין עילאין, באינון יומין ידיעין, ברזא דמהימנותא" (באותם ימים עליונים, באותם ימים ידיעיים, בסדר האמונה), הרי לנו שמפרש דבא בימים, פירוש עם האור של הימים, וזהו על ידי אמונה.

הנהגה כ"ק אבא מארי זי"ע היה רגיל לחזור על היסוד המובא בשם הבעש"ט והמגיד זי"ע, סדר עבודת האדם הוא, שאחר שכבר מצא את שהאבה נפשו שוב יש לו הסתר פנים וחושך לו בנפש ואז עיקר העבודה להאיר את החושך ואז וזכה לאור - כשהחושך הופך לאור.

והאיד מאירים את החושך 'ברזא דמהימנותא'. על ידי שנאמין שאין שום מקום שאין נמצא שם מציאות השי"ת, ואפילו שאין רואים ומרגישים זאת, מכל מקום זהו האמת שהשי"ת נמצא כאן, ורק הוא ית' האמת, וכך מהפכין את החושך לאור. וזהו מציאות של יום חושך שהאירו אותו באור השי"ת, על דרך שכתוב (בראשית א, ה) "ויקרא אלקים לאור יום".

הרי לנו שהאדם צריך להפך. וזהו על ידי אמונה בהשי"ת, שיאמין, ולכן מקודם כשהאדם מחפש את האור, הקב"ה מגלה לאדם את האור שידע מהו, אך אחר כך לוקחו ממנו ומשאירו בבחינת חושך, כדי שבתוך החושך יגלה את האור.

וכך היתה עבודתו של אברהם אבינו, שבתחילה היה מבקש "מי הוא בעל הבירה" (בראשית ו, א), ואז "הציץ עליו בעל הבירה" וגילה עצמו אליו, אך אין זו התכלית, אלא לאחר מכן, כשלקח ממנו הקב"ה את האור, היתה עבודתו בעשרה נסיונות להאיר את העולם ולהפוך חושך לאור.

וזהו ביאור הכתוב (כ, א) "ואברהם בא בימים", כי על ידי שהפך חושך לאור, על ידי כן נעשו ימים, ולכן נאמר "בא בימים", כי בסוף זכה שהכל אור ויום.

מקור: רעוא דרעיון תשע"ח; הדעה והדיבור שס"ג

ברכת מוזל טוב
שלוחה בזה לירידת החשוב
הרה"ח ר' **יאובן אייזן** שליט"א
מחסידי וחסידיו שבתי חתומים סניף
בני ברק
לרגל חג המולד בני למוזל טוב
בתי חתומים וחסידים שבת חתומים סניף בני ברק
הבר מצוה תקיים ביתם שבעיני כלם באלם מנחה ושמחה ב"ש

ברכת מוזל טוב
שלוחה בזה לירידת החשוב
הרה"ח ר' **אברהם יצחק**
בר"ד סאמעט שליט"א
מחסידי וחסידיו שבתי חתומים סניף בני ברק
בני ברק
לרגל חג המולד בני למוזל טוב
בתי חתומים וחסידים שבת חתומים סניף בני ברק
הקדוש בביתם ברמה ד' כ"ש

דיבורי חסידות

עבודת הפרשה מספרי החסידות - בשפת המעשה

סיפורי צדיקים כדברי תורה

כשאנחנו מדברים על כך שהצדיק עבד את קונו כך וכך, אנו פשוט מספרים כיצד השי"ת התגלה בעולמו בגילוי כזה וכזה

השי"ת. ויתר על כך; התורה כולה רק מורכבת משישים רבוא נשמות ישראל. ישראל הם מגלים אורו יתברך, והם בעצם מרכיבים את התורה. אם צריכים לשבח את התורה, קל וחומר שצריכים לשבח את צדקותם של ישראל המרכיבים ומולידים את התורה.

"וזהו פירוש הללו עבדי ה' הללו את שם ה' - פירוש: מה שמהללים עבדי ה', הם הצדיקים, זה הוא כמו שמהלל שם ה', כי זהו רצונו יתברך שמו. וזה כוונת רש"י 'פה שיחתן של עבדי אבות' - פירוש: העבודות של האבות, הוא הרצון ותכלית הבריאה רק שבביל ישראל שיקבלו התורה, לכן הרצון הוא האב, והתולדה נקרא בשם בן, וזהו 'תורתן של בנים'". יפה לשוחח, לדבר להלל ולשבח את העבודות של האבות, כלומר מעלת הצדיקים, משום שהם הם כל רצון ותכלית הבריאה, כי הם המה שמולידים את התורה.

שבח אורו יתברך בתחוננים

כשמשבחים את השי"ת, משיגים בזה את תכלית הבריאה. תכלית הבריאה היתה שיכירו בהשי"ת, שאורו יאיר בתחוננים, וכאשר משבחים אותו ואת גילוייו כאן, הרי עושים בזה את כל רצונו וכוונתו של הבורא יתברך בבריאה. עד כאן הדברים פשוטים, אולם בא ה'תפארת שלמה' ומוסיף, שלא רק שבחי השי"ת משיגים את תכלית הבריאה, אלא גם שבחיו של צדיק.

משום שהצדיקים הם אינם נפרדים. כשמדברים על קדושתו, מדרגותיו ועבודותיו של הצדיק, מדברים על גילויי אור השי"ת. הצדיק הרי אינו מייחס שום דבר לעצמו, אלא כולו בטל ונכלל לגמרי בהשי"ת. כשאנחנו מדברים על כך שהצדיק עבד את קונו כך וכך, אנו פשוט מספרים כיצד השי"ת התגלה בעולמו בגילוי כזה וכזה. אין כאן שום פירוד.

וביתר שאת, הרי אדרבה, כל רצונו וכוונתו של השי"ת בכל הבריאה היה הצדיק, חלק אלוך ממעל ממש שחי כולו בביטול והתכללות כאן בתחוננים, ואם כן זוהי הרי כל הכוונה העליונה. כל שמחתו של השי"ת מהאי עלמא, היא אותו הצדיק שחי רק את השי"ת כאבולם. זה כל הענין וזו כל המטרה. וממילא כשאתה משבח את הצדיק, אתה משבח את אותו הגילוי העליון שליו נתאוהו הקב"ה, להיות לו דירה בתחוננים. במילים אחרות: אתה משבח את הדירה בתחוננים. אתה משבח את השי"ת לבדו, ובתוספת שבח בכך שאכן יש לו דירה בתחוננים כחפצו ורצונו.

וזה עצמה התורה הקדושה. התורה היא רק אוסף של כל נשמות ישראל. התורה באה לגלות אור השי"ת, על ידי ישראל. כשיהודים מגלים אור השי"ת הם 'מולידים' תורה, ולכן יפה שיחתם של סיפורי צדיקים ועבודת השי"ת של האבות הקדושים, שהם עצמם דברי תורה.

"בר יוחאי נמשחת אשריך שמן ששון מחבריך... נשאת ציץ נזר הקודש, חבוש על ראשך פארך... למקום אבני שיש, הגעת ופני אריה ליש... אשרי יולדתך... ואמרתם כה לחי רבן שמעון בר יוחאי...".

רוקדים להם צופנים רבבות יהודים, בשמחה ובצלה שאין בדומה לה. אתה רואה על פניהם שדביקות אלקית נסוכה על פניהם, אין ספק שלבם מלא התקשרות להשי"ת.

אבל רגע, מה הם מזמרים כאן? הם הרי לא מזמרים שבחי השי"ת, הם לכאורה מספרים שבחיו של צדיק, זה אולי ראוי לשבח את הצדיק, אבל ככה לרקוד, בדביקות שכזו, כאילו שיש איזו מצוה לזמר את שבחיו של צדיק, ועוד להתרגש ולהתעלות עד פסגות עולמי עד?! מה הפשט בכך?

שבחם של צדיקים

ה'תפארת שלמה' בפרשתנו מרמז דברים נפלאים בדברי רש"י "אמר ר' אחא, יפה שיחתן של עבדי אבות לפני המקום מתורתן של בנים".

וזה לשון קדשו: **"הנראה לי על פי מה שכתוב 'הללויה הללו עבדי ה' הללו את שם ה''. על פי מה שכתב הרמב"ן בסוף פרשת בא וזה לשונו 'וכוונת רוממת הקול בתפלות וכוונת בתי כנסיות, וזכות תפלת הרבים, זה שיהיה לבני אדם מקום יתקבצו ויודו לאל שבראם, ויפריסמו ויודו ויאמרו בריותיך אנחנו' עיין שם".** הרמב"ן כותב שהעסק בשבחי השי"ת הוא מיסודות היהדות ותכלית הבריאה, אך כפי שנראה, גם שבחי הצדיקים הם בכלל שבחי השי"ת.

"וידוע גורל מעלת הצדיקים האבות הקדושים וכדומה, כי המספר בשבחם זהו רצונו יתברך שמו, והוא כמו דברי תורה. כאשר ראינו כל ספר בראשית הוא רק סיפורי המעשיות והתלאות אשר מצאו את אבותינו הקדושים, והוא בתוך החמשה חומשי תורה יחשב. יען כי קודש אורי הוא ואורייתא וישראל חד", שבחיהם של צדיקים, הם דברי תורה, יען ישראל מאוחדים המה עם השי"ת. מהותה של התורה היא גילוי אור השי"ת, ולכן גם כשהצדיק מגלה אורו יתברך - הוא בעצם תורה. לכן סיפורי הצדיקים הם תורה ממש.

"לכן האננם כי התפארת והגדולה לחי עולמים לבד, ומי שנותן שבח והודיה לאחד מכל צבא מרום ולכוכבי לכת הרי הוא כעובד עבודת גילולים וכופר בעיקר ח"ו, אבל לספר בשבחם של צדיקים להללם ולשבחם, זה הוא רצונו יתברך שמו, מפני כי הם התורה, כמו שכתוב 'כי לא דבר רק הוא מכס' - התורה היא רק משישים רבוא נשמות בני ישראל, כי שישים רבוא אותיות לתורה". כשם שכל אחד מבין ששירי אהבת התורה הם המה שבחי השי"ת, כי התורה היא כל כולה אור השי"ת, כך שירי אהבת הצדיקים הם המה שבחי השי"ת, כי הצדיקים רק מגלים אור

להחיות את התפילה

מה יגרום לנו להרגיש בתפילה שאנו ממש מדברים עם ה'?

ומה תעשה לנו הכוונה הפשוטה בפירוש המילות?

אמליץ לך לעיין שם גם בהמשך דבריו בשאר הדברים שצריכים לחשוב בעת התפלה. אבל קודם מה שנוגע לעניינינו הוא, שלא מספיקה הידיעה בעלמא, אלא צריך **התבוננות ושימת לב**, וצריך **לקבוע בלבו אמיתת הדבר**, וזה לא נעשה מאליו כלל! וכמו שהוא בעצמו אומר שמאוד קשה לצייר את זה בציור אמיתי, כי החושים הגשמיים שלנו לא תופסים את זה, כי אנחנו לא רואים את זה ולא מרגישים את זה בחושים הגשמיים שלנו. אבל **בעל שכל נכון** יכול לחשוב על זה בשימת לב והתבוננות, ויצליח **לקבוע** את הדברים האלה בלבו.

אברהם יצחק: אז בקיצור, צריכים לקלוט שמדברים ממש עם הקב"ה! אפילו שיודעים את זה, זה לא מספיק. צריכים לחשוב על זה ולהרגיש את זה. נו, וזה מכניס כבר 'ברען' והתלהבות בתפלה?

משפיע: רגע רגע, עד עכשיו היה רק הנקודה הראשונה, לקלוט שמדברים עם הקב"ה. ועכשיו צריכים להוסיף גם מחשבה 'מה' אומרים לו! להכניס מחשבה בפירוש המילות, לחשוב מה אני מדבר אליו, על מה אני מדבר עכשיו, מה אני רוצה ממנו, פשוט לחשוב פירוש המילות!

אברהם יצחק: פירוש המילות זה ממש דבר פשוט, חשבתי שאנחנו מדברים כבר על עבודות יותר גדולות...

משפיע: פירוש המילות זה אכן דבר פשוט, אבל צריך לעשות את זה: זה נכון אמנם שכל ילד יודע שצריכים לחשוב פירוש המילות, אבל למעשה לא עושים את זה בדיוק... והמציאות היא, שכאשר חושבים ומשימים לב בעת התפלה שאנחנו עומדים כעת לפני הקב"ה, וחושבים על המילים שאנחנו אומרים, זה לבד מביא התלהבות ו'ברען' בתפלה! והתלהבות הזאת היא התלהבות פנימית מאמתית, כל זה הוא באה מתוך הרגשה והכרה בממד המרום הזה שאנו זוכים לעמוד לפני מלך מלכי המלכים ולדבר אליו, והוא עומד ומקשיב לכל מילה שאנו אומרים, אין לך דבר גדול מזה! אין לך התרגשות גדולה מזו: אין לך שמחה גדולה מזה!

שזה יהיה דבר חי

אברהם יצחק: אני שומע. משמעות ותוכן בתפלה הוא, כאשר קולטים שמדברים עם הקב"ה וחושבים על המילים שאומרים. אני מבין. אבל המשפיע שאל אותי מקודם האם נראה לי שהקב"ה מרוצה מהתפלה שלי? והאם הוא הקשיב לתפילתי? מה פירוש השאלה הזאת? האם אני באמת יכול לדעת את זה?

משפיע: לא. אתה לא יכול לדעת. אבל כוונתי היתה, שכאשר אדם קולט ומרגיש שהוא מדבר עם משהו, הוא באופן אוטומטי חושב ולעצמו האם זה הצליח, והאם הוא קיבל את בקשתו, ומה הוא חושב עליו. אפילו שבענייני שלנו אין לנו אפשרות לדעת, אבל כאשר התפלה היא 'דבר חי' - "א לעבעדיגע זאך" - באים מחשבות אלו ממילא. וזה הוכחה שאנו אכן מרגישים שאנו מדברים עם משהו. כי כאשר אנו מרגישים שאנו עומדים לפניו ממש, והוא עומד ומביט עלינו ובוחן את הרצינות שלנו ואת האופן שבו אנו מתפללים, ומקשיב לכל מילה שאנו אומרים, ממילא מתעוררת ציפיה ותקוה שהוא אכן מרוצה מהתפלה שלנו, והוא קיבל את הבקשה שלנו.

זה היתה עיקר הכוונה שלי במה ששאלתי אותך האם אתה חושב על זה, ולא כי יש לנו באמת דרך לדעת מה אכן הקב"ה חושב על התפלה שלנו, אבל זה הוכחה וראיה שהתפלה היא "לעבעדיגע זאך" - 'דבר חי'. שאנחנו פשוט עומדים ומדברים עם הקב"ה.

אברהם יצחק: אז מה שצריך לעשות למעשה הוא דברים פשוטים מאוד, לחשוב פירוש המילות, ולחשוב שממש מדברים עם הקב"ה.

משפיע: נכון. אלו הם אכן דברים פשוטים, אבל זה משפיע מאוד מאוד על כל האדם כולו, ועל כל התפלה והעבודה שלו. ידי רצון שאכן נצליח להתחזק בזה.

יש להתלהבות משמעות אחרת לגמרי. **אברהם יצחק:** עוד לא הבנתי מה פירוש להכניס תוכן ומשמעות לתוך התפלה? איזה תוכן צריך להכניס?

אתה מדבר אל משהו

משפיע: המשמעות הפשוטה של תפלה היא 'דיבור עם הקב"ה'. זאת אומרת שהדבר הראשון שצריך לקלוט ולהפנים שאנחנו מדברים עם משהו: כן הדבר הפשוט מאוד הזה, שאתה עומד ומדבר עם הקב"ה! זה דבר שצריך לקלוט שהתפלה היא לא איזה קובץ של אלפי מילים שצריכים להגיד... התפלה היא פשוט דיבור עם הקב"ה!

אברהם יצחק: זה דבר פשוט מאוד. אני לא מבין מה המשפיע מחדש פה? בוודאי שאני מדבר עם הקב"ה... וכי עם מי אני מדבר?

משפיע: בוודאי שכל אחד יודע שבתפלה מדברים עם הקב"ה, אבל לא קולטים את זה! לא משימים לב לזה! זה אכן דבר פשוט מאוד, אבל אל הדבר הפשוט הזה לא משימים לב...

אברהם יצחק: מה פירוש לא משימים לב לזה? אם זה דבר שכל אחד יודע, מה פירוש שלא קולטים את זה?

משפיע: אתה באמת מרגיש שהקב"ה מקשיב לכל מילה שאתה אומר? אתה באמת מרגיש שמעניין אותו כביכול כל דיבור שאתה מדבר אליו? נראה לך שהוא מקבל ומרוצה מהתפלה שלך? חשבת פעם על זה?

אברהם יצחק: מאיפה שאני יודע אם הקב"ה קיבל את תפילתי ואם הוא מרוצה מזה? מאיפה אפשר לדעת את זה?

משפיע: בא נלך קודם כל לשאלה הראשונה שלי, האם אתה מרגיש שהקב"ה מקשיב לכל מילה שאתה אומר? כוונתי לומר בזה, שלא מספיק שאתה **יודע** שאתה מדבר אל הקב"ה, הידיעה הזאת בעלמא אינה מספיקה בכלל! אתה צריך **לקלוט** שהקב"ה עומד כאן בסמוך לך! מסתכל עליך עכשיו! בוחן את כוונתך ואת רצינות התפלה שלך! מקשיב לכל מילה שאתה אומר! ויש לו איזה שהיא תגובה והתייחסות לכל תפלה ודיבור שאתה מדבר אליו! כל מה שאמרת כאן צריכים **לחשוב**: לא מספיק לדעת את זה.

אברהם יצחק: אני מבין שהמשפיע טוען שיש דברים פשוטים שכל אחד יודע, אבל לא מספיק לדעת אותם, אלא צריך גם לחשוב על זה. אבל לא מבין מה בדיוק ההבדל בין לדעת ולחשוב? מה שאני יודע אני חושב, לא?

משפיע: ממש לא. אדרבא, את הדברים הפשוטים מאוד שכל אחד יודע, דווקא אותם אנחנו לא חושבים! אנחנו לא חושבים עליהם כי אנחנו כבר יודעים את זה! אבל האמת היא, שההשפעה על הנפש ועל כל העבודה היא דווקא המחשבה ולא הידיעה. ולכן בדוגמא שלנו שהידיעה שאנחנו מדברים עם הקב"ה היא פשוטה ויודעה לכל, אבל למעשה אנחנו לא חושבים את זה! וכאשר לא חושבים על זה היתב, לא מרגישים את זה ולא חיים את זה!

אתה יודע מה? בא ואראה לך קטע בספה"ק 'מסילת ישרים' שבו הוא מתאר את הצורה של תפלה, ומה צריך לחשוב כאשר עומדים בתפלה, הנה הלשון בפרק י"ט: **"שצריך האדם לחשוב בעודו מתפלל או עושה מצוה, כי לפני מלך מלכי המלכים הוא מתפלל או עושה המעשה ההוא, והוא מה שהזהיר התנא 'וכשאתה מתפלל דע לפני מי אתה מתפלל', והנה ג' דברים צריך שיסתכל האדם ויתבונן היטב, האחד, שהוא עומד ממש לפני הבורא יתברך שמו ונושא ונותן עמו, אף על פי שאין עינו של אדם רואהו, ותראה כי זה הוא היתור קשה שיצטייר בלב האדם ציור אמיתי, יען אין החוש עוזר לזה כלל, אמנם מי שהוא בעל שכל נכון, במעט התבוננות ושימת לב יוכל לקבוע בלבו אמיתת הדבר, אין הוא בא ונושא ונותן ממש עמו יתברך, ולפניו הוא מתחנן ומאמנו הוא מבקש, והוא יתברך שמו מאזין לו ומקשיב לדבריו, כאשר ידבר איש אל רעהו ורעהו מקשיב שומע אליו" ע"ל.**

משפיע: א גוט יאר אברהם יצחק!

אברהם יצחק: שלום וברכה המשפיע!

משפיע: נו, איך הועילה לך השיחה בשבוע שעבר על 'געפיל' ורגש אל התפלה?

אברהם יצחק: היה לי תועלת גדולה. כי קודם כל קלטתי 'מה' זה תפלה, קיבלתי הסתכלות וגישה חדשה אל כל הנושא של תפלה.

משפיע: ברוך השם. נתברר לנו שמהות המושג של תפלה היא ביטוי של הקשר שלנו אל הקב"ה, ובנוסף לזה, התפלה עצמה יש בכוחה לבנות את הקשר עם הקב"ה. זה מכניס בנו 'געפיל' ורגש אל הקב"ה.

אברהם יצחק: אבל חוץ מזה הועילה השיחה בשבילי, שהתחלתי יותר להתבונן על התפלה שלי היאך היא נראית... זה לבד היה תועלת גדולה בשבילי.

משפיע: כן, מה ראתה?

אברהם יצחק: אין לי בדיוק הגדרה. אבל קלטתי שהתפלה לא נראית בדיוק כמו שהיא צריכה להיות... בעצם קלטתי פתאום שפעם התפללתי הרבה יותר טוב... בתחילת דרכי בישיבה הרגשתי הרבה יותר 'במצב' של התפלה... וכחיום זה לא בדיוק ככה...

משפיע: פעם היה לך 'געפיל' יותר חזק אל הקב"ה? יש איזה שהוא געפיל ורגש אל הקב"ה שאיבדת במשך השנים?

אברהם יצחק: לא. אני לא מתכוין לזה. אז בכלל לא חשבתי על זה. רק למעשה היה יותר 'ברען' והתלהבות, הרגשתי כולי לגמרי בתוך המצב של תפלה, והיום זה כבר לא 'עובד'...

משפיע: הדבר הוא די פשוט. בחור צעיר בתחילת דרכו מושפע מאוד מ'מצב'. התפלה היא כזה מין 'מצב', הוא לא מבין בדיוק את המשמעות והמטרה של התפלה, אבל הוא נסחף עם ה'מצב'. אבל בהמשך השנים כאשר מתבגרים קצת, ההתלהבות החיצונית הזאת נחלשת ונתרופפת, וממילא הוא מרגיש כאלו הוא איבד איזה מדרגה שהיתה לו בתפלה. אבל האמת היא, שבדיוק עכשיו זה הזמן להתחיל לתפוס שהתפלה יש בה משמעות אחרת חוץ מה'מצב'. ועכשיו זה הזמן להכניס משמעות פנימית יותר לכל המושג תפלה.

אברהם יצחק: מה? ה'מצב' ה'ברען' זה לא משהו אמיתי? זה סתם דבר חיצוני?

עת ליצוק תוכן

משפיע: לא אמרתי את זה. ברור שתפלה צריכה להיות בהתרגשות ו'ברען', אבל זה צריך להיות ביחד עם איזה שהוא חיבור אל התפלה, עם איזה קשר והתחברות עם המילים שאומרים. כמו למשל אם נראה אחד לומד עם התלהבות ו'ברען' גדול, הוא מסובב באצבעותיו במרץ גדול, ומתנועע בהתרגשות גדולה, אבל אין לו מושג אפילו איזה מסכת לומדים... הוא עושה את כל התנועות שכולם עושים, אבל איננו מבין אפילו חצי מילה ממה שכתוב בגמרא... בוודאי שאין לזה שום ערך, וזה לא נקרא בכלל לימוד.

אפילו שהתלהבות ה'ברען' בלימוד חשובים מאוד, והתנועות שעושים בלימוד הם חלק מצורת הלימוד של כלל ישראל כמובאר בספרים הקדושים, אבל כל זה הוא רק כשיש איזה שהוא לימוד, שכשיש לימוד יש משמעות וחשיבות לכל תנועה סביב זה, אבל התנועות כשלעצמם הם רק החיצוניות. וכך הוא כמובן גם בתפלה, צריך כמובן התלהבות ו'ברען', אבל זה צריך להיות סביב איזה תוכן ומשמעות בתפלה.

אברהם יצחק: אז למעשה מה אני צריך לעשות עכשיו?

משפיע: תראה, עכשיו כאשר ההתלהבות החיצונית התפוגגה קצת, עתה היא ההזדמנות ליצוק לתוך התפלה משמעות ותוכן פנימי, ועל ידי זה לעורר את ה'ברען' וההתלהבות, ובאופן זה

<p>ברכת מזל טוב ש'לוחה ביה לדידינו הרה"ח הר"ר אלתר רוד משה פעלמאן שליט"א משיבתיים שבמחוז החרון דרגל הולדת בנו למזל טוב במסגרת חגיגות יום הולדתו ה-70</p>	<p>נדרבת הרה"ח הר"ר מרדכי שלום שטיינבערגער שליט"א דרגל הולדת בנו למזל טוב במסגרת חגיגות יום הולדתו ה-70</p>	<p>400 גליזיות נדרבת הרה"ח הר"ר אברהם ישעי' פרידמאן שליט"א דרגל הולדת בנו למזל טוב במסגרת חגיגות יום הולדתו ה-70</p>	<p>1000 גליזיות לזיכוי הרבים נדרבת הרה"ח הר"ר רוד כ"ר ר'אזנפעלד שליט"א דרגל הולדת בנו למזל טוב במסגרת חגיגות יום הולדתו ה-70</p>	<p>נדרבת הרה"ח הר"ר יצחק קורשנבוים שליט"א קדיש נשמת אבן הארץ מרת מלכה בת"ר שמואל ע"ה מלכת יום הולדת</p>	<p>1000 גליזיות לזיכוי הרבים מוריס לעילוי נשמת האה"ח מרת שרה לאה בת"ר שלמה ע"ה מלכת יום הולדת</p>
--	---	---	---	--	---

תפילת הלחש

מה הפנימיות בכך שכופלים את התפילה בתפילת לחש וחזרת הש"ץ? ולמה תפילת שמו"ע צריכה להיאמר דוקא בלחש? ואיך זה שדוקא בשמו"ע בעולם אצילות עוסקים בבקשת צרכינו הגשמיים?

חלקי התפילה, והוא בסוד עולם האצילות, יש בו לחש וחזרה, אמונה ואור. ולכאורה במקום הגבוה של אצילות צריך להיות אורה ושמחה לגמרי, ולא לעסוק בחושך כלל. ובעצם זהו הקושיא הידוע, למה דווקא בשמונה עשרה כשנמצאים במקום גבוה כל כך אנו עוסקים בבקשת צרכינו העולמיים הנמוכים, הרי במקום גבוה זו היינו צריכים לעסוק רק בפסוקים של ייחוד וגילוי אלקות ודבקות. אמנם מבורא בספה"ק כי אכן זהו החידוש בעולם האצילות, שגם הכלים עצמם מזדככים ונהפכים לאור ואלוקות. לעומת העולמות התחתונים; מבריאה ולמטה, שגם כאשר נמצא בהם גילוי אלוהי הרי רק האור מאיר, אבל הכלים שהם מציאות העולמות עצמם נשארים בישות כל חד לפי דרגתו, ורק מתבטלים לאור, כמו עבד המבטל עצמו לרבו, אבל אינו מתאחד להיות חד ממש עם רבו. אבל בעולם האצילות מבורא בזה"ק 'איהו וחיהו וגרמוהו חד' שאפי' גוף עולם האצילות מזדכך לגמרי ומתאחד באור השי"ת.

ובכדי שהכלים עצמם יזדככו, צריך דווקא להתחזקת האמונה, למצוא האור בתוך החושך עצמה, ואשר זהו העבודה בתפילת הלחש, ובה שוב כאשר יאיר האור בשלמות בתפילת חזרת הש"ץ, יהיה הייחוד שלם, וכל מציאותנו יהא דביקות וייחוד בהשי"ת, גם הגוף והכלי וגם הנשמה.

וזה הענין שבפסיקא של 'ברוך ה' לעולם אמן ואמן' - שהם ד' פסוקים הרומזים לד' עולמות, מתחיל מעשיה הגרמו בפסוק 'ברוך ה' לעולם אמן ואמן', שבו האור נעלם וצריך להתחזק באמונה, (לעלם' מלשון העלם, שהשי"ת מעלים את עצמו, ועל מנת שנתחבר בו בהישי"ת אנו זקוקים לשון אמונה ועוד פסע אמונה - אמן ואמן). ועובר 'לעולם הציריה' שבה אנו כבר בדרגה שמכירים במציאות הבורא המתבטאת מתוך הבריאה, כשרואים בה כביכול את טבעית האצבעות ואת הרושם של הבורא, שזה נרמז בפסוק הבא 'ברוך ה' מציון שכן ירושלים הללוקה', (ציון' מלשון ירושם, ואמרים כבר הללוקה' מלשון גילוי, ולא רק ירושם ושבו משכינים בעולם הבריאה', שזה כבר דרגה של גילוי שלמעלה מכל מציאות העולם, וזה נרמז בפסוק השלישי 'ברוך ה' אלקי ישראל עושה נפלאות לבדו' (מדברים כבר על אלקי ישראל, היינו גילוי בנשמת ישראל, שזה כבר גילוי של 'עושה נפלאות לבדו', למעלה מכל גרמי הטבע).

ומשם באים לפסיקא הרביעית והאחרונה: 'ברוך ה' לעולם וימלא כבודו את כל הארץ אמן ואמן', שהוא כנגד עולם האצילות, שבו אנו זוכים לדביקות הני גמורה וגילוי מציאותו ית' ממש, וכאן אנו רואים דבר פלא, שמצד אחד אנו אכן מזכירים את 'וימלא כבודו את כל הארץ', שהוא שלמות הגילוי של אצילות שהכל מלא בכבוד ה', אבל לעומת זה אנו חוזרים שוב על דרגת העשייה, 'ברוך ה' כבודו לעולם' 'אמן ואמן' - שוב מדברים על העולם' מלשון העלם ושוב על האמונה, אלא כי אכן לזכות לדרגת האצילות הוא דווקא כאשר תחושך הגמור נאיר ונוכח, וזה על ידי התחזקות האמונה בתוך החושך, ורק בזה הכלים עצמם יזדככו ויאירו.

והעבודה הזו של תפילת הלחש היא העבודה של 'בניין מלכות שמים', לעומת העבודה של תפילת קול רם, שזה כבר הגילויים, אשר הם שיכיים כבר לדרגות חסד גבורה תפארת, אך כולם מסתעפים מבניינה של המלכות. וכפי שמרמז דוד המלך בהלל 'אבן מאסו הבונים היתה לראש פינה', שרומז על המלכות שהוא כאבן בהעדר גילויים ויחידה 'והאבן הבונים' היינו דרגות חסד גבורה תפארת שהם דרגת הגילויים הבונים את העולם, אך דווקא היא היתה לראש פינה, שהאמונה הזו בהעדר הגילויים היא תהיה הכלי לדרגה הכי עליונה של האצילות, שממנה יסתעפו כל הגילויים וההשפעות.

ועל זה אכן רומזים חז"ל בלשון קדשם 'יפה שיחתן של עבדי אבות יותר מתורתן של בנים', כי דווקא שיחתן של דרגת העבד, שרומז לעבד ה' לודו, דרגת המלכות והאמונה במקום ההסתרה, היא יפה יותר מדרגת התורה' שרומז על דרגת האור והגילוי, כי דווקא בכח התחזקות האמונה ועבודת העבד נזכה לשלמות אור האצילות בייחודא שלים, כפליים לתושיה, שגם שנמתנו וגו' אנו מחשך גופינו כולם יאירו ויתאחדו באור אלוקותו אחדותו ית'.

מקובל מתוך שיעורי הקבוע של המשפיע הגה"ח ר' בן ציון אפול שליט"א

הרי זה מבטל מצוות עשה, כי אף על פי שהוא כעת כבר לא נמצא בתוך צרתו, כי טוב לו בלבו, מ"מ את הצרה לא המתקן, ולא גילה אור האמונה במקום הצרה, וכאילו נשאר מקום ומציאות הצרה באופן נפרד ח"ו, בלתי גילוי אלוקותו ית' במקום ההוא, והרי זה פגם באמונה ח"ו.

והן אמת שאחר שהתפלל האדם שוב טוב לו לאדם להסיח דעתו מצרתו, ולקבל גור דינו ית' ברצון, אחר שאמין שהשי"ת שומע תפילת כל פה, והוא ית' יגזור ויעשה הטוב ומאירת עיני צריך לשקוע במציאות הצרה, אבל כל זה רק כאשר גם מתפלל להשי"ת, אבל אם האדם בורח ומסיח דעתו מהמצב, ואינו מתבונן שביד השי"ת להושיעו מצרה זו, ואינו מתפלל אליו יתברך בעת צרתו, הרי זה חסרון אמונה וביטול מצוות עשה.

ב

לחש וחזרה - אמונה וגילוי

והנה אותיות ותכונות התפילה יש בהם קדושה גדולה ואור נפלא, עד כדי שיש ביכולתם להסיח את האדם מצרתו, ולהמשיכו למקום אורה ושמחה, ששם אור השי"ת גלוי ומאיר לכל, ואם כי אין לך מדרגה גדולה מזה, וזהו כל חמדת ליבנו להתדבק ולהתחבר להשי"ת, עד שישכח מליבנו כל מציאות חשכת העולם, וידבק ליבנו בו ית' באמת ובתמים, מ"מ איתא מצדדים ז"ע ש"מ"מ בזה עדיין לא נתברר החושך ולא נמשך אור השי"ת בתוך ההסתרה, ומתיקון העבודה שנשלחו לעולם הזה ובפרט מעת שגלינו בין הגויים, הוא להיות בתוך מקום החושך ומשם לקרוא אל השי"ת ולגלות את מציאות השי"ת באמונה פשוטה, גם בתוך החושך עצמו.

ובזה יתבאר אמרם ז"ל 'המגביה קולו בתפילתו הרי זה מקטני אמונה' - שכאשר האדם פונה מיד אל הגילויים, (מגביה קול' בגילוי ובאור גדול) ומתעלם מהחסרונות שלו, הרי זה 'מקטני אמונה' - כי רק התרחק מהחושך, ולא גילה את אלוקותו יתברך בתוך החושך עצמו. וזהו בדקדוק נקטו חז"ל בלשונם 'הרי זה מקטני אמונה', כי אפשר שאדם זה ש'לו מדרגת גבוהות של דבקות, אבל לסוד ותיקון האמונה עדיין לא זכה, כי 'אמונה' הוא להמשיך ולגלות מציאות אלוקותו בתוך החושך וההסתרה, וכמאמר 'אמונתך בלילות', וזה יתיקיים דווקא כאשר האדם יתחיל תפילתו מתוך שפלתו ושבירונו מהמת התבילין דמעיקין דעדו עליה (- ונצלת הצרות שבאו עליך) ויתחזק באלוקיו שגם במקום צר ומצוק הוא נמצא להשי"ת, ובה יאיר אור אלוקותו גם בתוך חשכת הלילה וישמר זהו שלימות תיקון האמונה.

ורק לאחר שהשלים אדם תפילת הלחש, והמשיך אור אלוקותו בתוך מחשכי העולם, אז יכול לעלות ולהתעלות מדרגה לדרגה ולחזור על התפילה בקול רם מתוך אורה ושמחה, ואז רק הוא עצמו התנתק והתעלה אל מקום האורה, אלא גם את כל חשכת עולם הזה מעלה עמו, ובכולם יאיר ויתגלה אור השי"ת בגילוי ואור נפלא.

ולזה בחזרת הש"ץ חוזרים ומתפללים בקול רם את כל סדר תפילת הלחש, הכולל את כל סדר בקשת צרכינו, שהם בעצם כלליות החסרונות של העולם הזה, אע"פ שלכאורה עיקר מקומם דווקא בתפילת הלחש כאשר אנו נמצאים בתוך מקום החיסרון עצמו, אלא שלאחר שהאדם המשיך אור האמונה בתוך מחשכי העולם בעת תפילת הלחש, שוב העלה ותיקן את העולם הזה עצמו, ואף העולם הזה וכל חסרונותיה וגמגמותיה עלו והתעלו למקום אורה ושמחה, וגם בהם נגלה כבוד ה' באור וגילוי בעת חזרת התפילה בקול רם.

ג

דביקות באצילות בכח הארת החושך

ולא בכדי דווקא תפילת שמו"ע, שהוא הגבוה ביותר מכל שאר

שלש פעמים ביום אנו נוהגים לעמוד בתפילה לפני ה' בהנהגה המופלאה שחז"ל הק' תיקנו לנו: מתפללים בלחש. גם בתפילת שחרית, כשבמהלך כל התפילה אנו יכולים לבטא את התלהבותנו בקול רם כמה שרצינו, כשמגיעים לעיקר התפילה, תפילת שמו"ע, אז צריך דווקא להנמיך את הקול לכדי לחישה. כן לימדנו חז"ל ש'המגביה קולו בתפילתו הרי זה מקטני אמונה' והתפילה אף נקראת על שם כך 'תפילת הלחש'. והענין הזה טעון ליבון, מה הענין לומר את התפילה דווקא בלחש? ולמה מי שמגביה קולו זה מורה על חסרון וקטנות באמונה?!

עוד יש להתבונן אם עיקר תפילת שמו"ע צריך להיות דווקא בלחש, ויש ח"ו משום קטנות אמונה כאשר מגביה קולו, אי"כ איך זה שחזור השליח ציבור את התפילה בקול רם, ולמה אין בזה משום קטנות אמונה. ובכלל יש להבין פנימיות ענין חזרת הש"ץ על התפילה, וידוע מכתבי האריז"ל שחזרת הש"ץ הוא במעלה יתירה מגוף תפילת הלחש, ובשעת חזרת הש"ץ העולמות עלים ומתעלים יותר מתפילת הלחש, ואנו נמצאים במקום גבוה רם ונשא יותר מאשר בעת תפילת הלחש, אע"פ שעיקר התפילה הוא בעת תפילת הלחש, וכל 'חזרת הש"ץ' לא נתקנה אלא משום אלו שאינם בקיאים להתפלל שיצאו עכ"פ על ידי תפילת השליח ציבור.

ובפרשתן מצינו שנכפלה פרשת אליעזר עבד אברהם פעמיים בתורה, וכמו שאמר חז"ל 'יפה שיחתן של עבדי אבות מתורתן של בנים - שרירי פרשה של אליעזר כפולה בתורה, הרבה גופי תורה לא נתנו אלא ברמזיה'. ואיתא בספה"ק 'אהבת שלום' הפנימיות בזה למה נכפל פרשת אליעזר עבד אברהם פעמיים, כי אליעזר עסק כאן בתפילה לפעול את זיווגו של יצחק, וכנרמז בלשון חז"ל 'יפה שיחתן' של עבדי אבות, 'ואין שיחה אלא תפילה', ותפילה מצינו שבא בכפולות, תפילת הלחש ותפילת חזרת הש"ץ בקול רם, ואכן בפעם ראשונה התפלל אליעזר בלבו בסוד תפילת לחש וכמו שאמר 'אני טרם אכלה לרבר אל לבי', ושוב חזר על דבריו ברבים בפ"ד בתואל ולבן ואנשיהם, בסוד חזרת התפילה בקול רם. ונתבונן בס"ד דבריו קודש אלו.

א

לא לברוח מהחושך, אלא להאריכה

ולהבנת הענין והעבודה הפנימית המסתעפת מכך, נקדים סוד גדול המתבאר בספה"ק שכאשר נמצא האדם בצרה רח"ל, יש עבודה מיוחדת להתחזק ולהאמין שגם בהסתרה זו בפרטיות נמצא השי"ת, ובה מגלה אלוקותו ית' אף גם במקום ציה וצלמות הלזה. כי כלל גדול למדוני צדיקים ז"ע ש'לכל מקום שהאדם מגיע לשם או כל מין מאורע שנסתבב על האדם; הרי לא לחינם הגיע למקום ומצב זה אלא בכדי לפעול שם איזה תיקון. ומה הוא התיקון? שיגלה אלוקותו ית' במקום ובמצב פרטי זה.

ולכן כאשר האדם נמצא בעת צרה - וכל צרה הוא בעצם מין הסתר וחושך, שאין רואים את טובה ה', ונראה כמי שנפל למקום שאינו ברשות השי"ת ח"ו ח"ו - הרי העבודה המוטל על האדם בשעה זו הוא להתחזק בה' אלקיו, ולהסיר מעטה ההסתרה ע"י שיתעורר באמונה שגם כאן השי"ת נמצא, והכל בהשגחה פרטי ממנו ית', והכל לטובה, ועל ידי זה שוב נגלה כבוד ה' אפי' בתוך חושך צרה זו עצמה.

ומעיקרי האופנים שהאדם יתקן ויגלה אלוקותו בתוך מצב חושך זה, הוא ע"י שיעמוד להתפלל ולבקש מהשי"ת שיושיעו מצרתו, כי בזה מראה שמאמין שהשי"ת נמצא במקום זה, וגם צרה הלזה שנקרה לפניו הוא תחת שליטתו ית', והשגחתו ית' קיימת גם במקום ומצב זה, ורק בידו ית' להושיעו מצר ומיצר הלזה. ובפנימיות זהו גודל חיוב התפילה בעת צרה (שלכל הדעות הוא מצוות עשה מדאורייתא) בכדי להמשיך אור האמונה - אור אלוקותו ית' - במקום חשכת הצרה שנמצא בה.

והיה אם האדם יתעלם מצרתו - באיזה אופן שיהיה; אם ע"י משקה המשכר או שייחנה מדעתו או שישלים עם המצב - ולא יתפלל,

רשימה / כללי וחיצוני קודש ממאורי החסידות

כשאני מסתכל על העולם נראה לי כל העולם נראה לי ככל אדם כעץ השדה יחשב, ואין לו להקב"ה בעולמו אלא אותי לכדי, וגם אני לי אל מי לפנות אלא השי"ת לבדו. הרה"ק ר' שוחת' בונם מפארשיסחא ז"ע (שיח שופי קודש, עדה ז')

כרכת מזל טוב
שמעון אלימלך אינהורן שליט"א
מחבר ומוציא לאור
לדוגל הילדות בני מזל טוב
בית דין מוסמך ותיק והחידושי ז"ע יפה ליהודים מנציח



דאס חסיד'ישע לעבן

סיפורים בצלם של הבעש"ט ותלמידיו

איך חי חסיד?

"פעם, פעם, פעם היו צדיקים" התאנח שמעיה המסובב בכניו, "פעם היה אפסטר רב, הרבי מלובלין, הרבי רבי אלימלך, הבעל שם טוב הקדוש! היום? היום אין כלום!"

שמעיה היה דור רביעי לחסידות, גדל והתחנך על ברכי החסידות וינק מהוריו חיות ודביקות. ובכל זאת, דעתו לא היתה נוחה מהמצב של דורו.

על שחיטה בסכין מלוטש, כחומרת החסידים. "הכל טוב ויפה" הוא היה מתבטא תכופות, "אך זה לא, זה כבר לא כמו פעם. אי אפשר למצוא רביים כמו פעם, והחסידים גם נראים בהתאם."

"השאלה המתבקשת" היה שמעיה מרים את קולו כמי שמקשה פירא שאין עליה תשובה, "מה הועילה תורת החסידות? מה לא היה טוב עד כה? האם גן עדן היה ריק עד לימיה של תורת החסידות? אני לא אומר, בדורו של הבעש"ט הקדוש החסידות

נכדיו המסובים סביב שולחן השבת הקשיבו בסקרנות, "סבא שלי עוד סיפר לי איך הוא נסע אצל ר' מאירל פרימישלאנער זכורנו לברכה, ופעם אחת בילדותו הוא עוד זכה לראות את רבי מעקעלע זלאטשבויער, מתלמידי הבעש"ט הקדוש."

"אפילו את הראפשיצער רב זי"ע שנפטר לפני מעט שנים - אתם בקושי הכרתם."

ביתו היה מלא בספרי חסידות, הוא ובני משפחתו לבשו בעקשטעס ושטרײמלאך והם אף הקפידו

השפיעה, גם בדרך שלאחריו כאשר תלמידיו העניקים האצילו מאורם הבהיר על המון העם והרימו אותם במעלות רמות, אבל היום - כל החסידות נראית כדבר מיותר לגמרי."



השאלה ניקרה במוחו של שמעיה, הוא הסתובב איתה חודשים מספר, עד שבאחד הימים הגיע להתארח בכפר אחד מגדולי החסידות שבאותו הדור, הוא הרה"ק ר' אליעזר מדזייקוב זי"ע בנו של הרה"ק מראפשיצ' זי"ע.

שמעיה נכנס לקבל שלום בקודש פנימה והטיל את שאלתו-פירכתו על השולחן "יסביר לי מר, בשורה התחנה- מה הועילה דרך החסידות? האם הדורות שלפניה לא היו יראים ושלמים? האם אלו שמתנגדים לה אינם יהודים יראי שמים?".

שמעיה לא ידע כי שאלתו נשאלת עכשיו גם בשמיה ראה ברוח קדשו כי קיים קטרוג גדול בעולם העליון על דרך החסידות. בשמי רום התרעמו על כך שרבים מבין המתקרבים לדרך החסידות אינם עולים במדרגות רמות ולא ניכר עליהם שום שינוי.

הרה"ק לא השיב. הוא סימן לשמעיה להישאר בחדר ולהתבונן במחזה הבא.



הרה"ק נעמד ליד החלון והמתין. לאחר מספר דקות עבר ברחוב אחד מראשי הקהילה, ירמיהו שמו. ירמיהו זה לא היה נמנה על עדת החסידים, אלא לתמנגדים אליהם. הרה"ק סימן בידו לירמיהו להתקרב אליו ושאל אותו:

"לו יצויר שאתה מוצא עכשיו ברחוב ארנק נפוח ובו מאה אלף רובל, מה היית עושה עם הארנק?"

ירמיהו לא חשב פעמיים, "מה השאלה? הייתי מחפש את בעל האבדה ומחזיר לו את הארנק!"

הרה"ק הסתובב אל שמעיה, "זאת לא תשובה. הוא אפילו לא חשב אלא ענה בפזיזות. מאן יימר שיוכל לעמוד בניסיון? אולי יתגבר עליו יצרו חלילה! הבה נשאל עוד יהודי."

הרה"ק שב אל החלון והביט הרחובה. מקצה הרחוב הופיע פיפיל בעל עגלה, איש קל דעת ועם-הארץ.

פיפיל התקרב אל החלון על פי ריקנות של הרה"ק אליו, ונשאל מה יעשה אם ימצא ארנק מלא רובלים. "הרב רוצה לשמוע את האמת?" החוזה פיפיל בידו על לבו, "אני איש שמבטיח את המציאות בעיניי, עם שתי רגלים על הקרקע, ובכן. אני לא בטוח שיהיה לי כח לעמוד בניסיון, מסתבר שאנכס את הארנק לעצמי."

שוב הסתובב הרה"ק אל שמעיה, "ראה כמה קל דעת הוא. הניסיון עוד לא הגיע לפתחו וכבר הוא נכנע, הוא אפילו לא מנסה להתגבר עליו. הוא בטוח שיעבור חלילה על פי ה' ולא יקיים מצות השבת אבדה."



ואז עבר שם חיים יעקל. חיים יעקל היה יהודי פשוט ותמים, ללא השגות עלולות להבעיר את יצרי הכל לבו באמונת צדיקים ותורת הבעש"ט הקדוש זי"ע.

"מה תעשה, חיים יעקל, אם תמצא ארנק מלא במאה אלף רובלים?" שאל אותו הרה"ק.

חיים יעקל ענה בקול שפל, "אודה ואבוש, לא אחד שמציאה כזאת עלולה להבעיר את יצרי הכל והניסיון יהיה קשה מאוד, ולמען האמת איני יכול לדעת עתה מה אעשה כי טרם התרגש עלי ניסיון זה."

"אבל מה שבטוח", התלהב חיים יעקל "שחפצי כזה לעמוד בהוצאת הבורערת שיהיה לי הקב"ה יותן לי חן ועזרה בנסיון האדיר הזה, ואוכה לקיים רצוני יתברך ולהשיב את האבדה כמצווה עלינו בתורה!"

שמעיה כבר לא היה צריך לשמוע תשובה. "זה מה שהועילה דרך החסידות" הרים הרה"ק את קולו כשהוא מכוון לבו כלפי שמאי, "ראו איך חסיד חי, החסיד יודע שאין לו כח לבדו, הוא רק משתקף ומצפה להשפעת ה' שיתן לו כח לעמוד בניסיון, וכל רצונו הוא לעשות רצון קונו בכל עת". והקטרוג בשמים נמתק לגמרי.

מקור: קונטרס קדרשת אליעזר (יצא לאור בשנת תר"ט)

שאלות והתלבטויות בעבודת הש"ת

דיבור לפני התפילה

על ידי הדיבורים והאותיות שאמר הש"ת בתחילת הבריאה "ויהי אור" וכן הלאה, ואילו תיקון הבריאה בהמשכת אור הש"ת נעשה על ידי הדיבורים והאותיות של האיש הישראלי, שהם כולם חלקי נפש אלקיים (כאמור לעיל על הכתוב 'עש חיה' - יוח ממלא) שעל ידי שהוא מוציא אותם הנוצה באופן הראוי - הרי הם ממשיכים אור הש"ת בעולם.

זה מחולל מהפכה בכל המושג 'דיבור', וממחיש מה האחריות הגדולה של כל היוצא מהפה. וכפי שנאמר "המוות והחיים ביד הלשון", שלכאורה הרי תמוה, שדווקא על ידי הדיבור כי באמת, כשאדם מוציא מפיו דיבור ראוי, הרי הוא מחיה את העולם. וח"ו להיפך.

ומבואר בספיק' מאור עינים' (מטות) שאת כח הדיבור קיבלנו במעמד הנורא של מתן תורה, אשר אז קיבלנו את התפקיד להמשיך אור הש"ת בעולם - אז קיבלנו את כח הדיבור הקדוש. זאת אומרת שכח הדיבור הזה הוא הלא המשכת חיות אלקית בעולם.

ואיך עושים זאת? כלומר איך גורמים הדיבור שלנו אכן יפעל המשכת אור הש"ת בעולם? מבואר 'מאור עינים' שזוהו בעצם זה שאדם מכיר בכך שהדיבור של אינו סתם דיבור, אלא דיבור השכינה, גילוי אור ה' בתחונתו, וזהו חלק מ"דבר ה' שמים נעשו", שהדיבור שלנו כביכול ממשך להיות חלק מאופן הבריאה שבו הש"ת ברא את עולמו - בדיבור. וכתוב שם 'המאור עינים' שהאדם צריך לחשוב שהוא אילן, והוא כשלעצמו אין לו כלל כח דיבור, כי כח הדיבור שלו הוא רק דיבור אלקי, אשר הדיבור האלקי הוא שבורא ומשפיע אלקות בעולם, ועל ידי זה הוא ממלא מתקן את כל הבריאה באור הש"ת."

וביתר שאת מבואר הענין בתורת הבעש"ט הקדוש זי"ע, שהאותיות בלשון 'אתא' (כמובא בחז"ל), לרמז שכשהאדם מדבר דיבור של קדושה, הדיבור עולה למעלה ומעורר את הדיבור העליון, וממשיך חיות אלקית למעלה. מה שאין כך כשהדיבור אינו לצורך, הרי הדיבור אינו יכול לעלות למעלה, ואם כן הוא מסתובב בעולם ללא חיות אלקית, ונתרבה חיות ח"ו לעולם הפירוד. כי כאמור, כל דיבור הוא חלק הנפש, ואם הוא מלא באור הש"ת הוא מתקן עולם במלכות שקי, ואם הוא לבלעה אינו עוד מת ערטילאי שמסתובב בעולם, וכך מתגלגלים חלקי נפש רבים בעולם ללא תיקון רח"ל.

היוצא מזה שבשעה שהאדם מדבר, והדיבורים אינם דיבורי בטלה אלא עם תכלית, הוא מכיר בכך שדיבורו הוא דיבור אלקי - אזי באותה שעה הוא עצמו מחובר להש"ת בחיבור נפלא, כאשר על ידי דיבוריו הש"ת מתגלה בו בעולם, וגם מחבר את העולם כולו אל הש"ת.

ומתוך כך מתברר לנו מהו ענין הפגם של דיבורים בטלים, כי כשאין הדיבור מחובר להש"ת, הרי יש כאן חלק הנפש שיצא לחוץ, אך לבלעה וללא חיות, ובמקום לגלות אור הש"ת בעולם, הדיבור מסתובב לו כמת. ואילו המדובר ב'דיבורים אסורים', ששאשר מדבר דיבור אסור הרי חלק הנפש הזה הופך למזיק רח"ל, אלא המדובר ב'דיבורים בטלים', במקום שמאבדים את חלקי הנפש לריק ולבלעה, במקום לתקן עולם במלכות שקי. ובמילים אחרות:

שאלה:

רציתי לדעת מה חומר הענין של דיבור לפני התפילה, שצדיקים כה הזירו עליו ואמרו שזה מפריע לעבודת התפילה? וכן רציתי לדעת מה עלי לעשות אם נכשלתי וכבר דיברתי לפני התפילה - האם זה כבר בגדר מעוות לא יוכל לתקן ואיבדתי את התפילה ביום זה?

תשובה:

האמת היא ששורש הדבר נמצא כבר בדברי חז"ל, שאמרו ש"אין עומדין להתפלל מתוך דברים בטלים" כי זה מבלבל את כוונת התפילה, אלא שבפשוטות כוונתם היא דווקא בסמוך לתפילה, ואולי דווקא בסמוך לשמונה עשרה. כך שאת ההלכה גופא ניתן לקיים על ידי שלא מדברים ממש לפני התפילה, אבל כפי שציטטנו, הצדיקים הפליגו מאוד שלא לדבר כלל לפני התפילה. וידועים הדברים מכל הספיק' ממש, שכותבים בלשון זהה מאוד שצריך להישמר מכן, וכלשון הידוע של רביה"ק הר"א מליז'ענסק זי"ע (בהנהגות האדם) "וישמרו את עצמם מלדבר שום דיבור קודם התפילה אפילו דבר אחד", וכן לשון הרה"ק ר' מרדכי מלעכוויטש זי"ע, שלא לדבר "אם לא באונס ובהכרח גדול", ולשונות רבים כאלו, וכידוע.

והנה, האמת היא שפשוט הענין הוא פשוט כי הדיבור לפני התפילה מבלבל את כוונת התפילה, כמבואר בדברי הר"א בפירוש (ואגב, מסיבה זו גם אין לקרוא משוה לפני התפילה, ובפרט מודעת רחוב ואין צורך לומר חסידות וכדו', כי גלל דיבור, כי גם זה כולל בלבול לומר כוונה), אך מצד שני מבואר גם בהרבה ספיק' שיש כאן ענין מיוחד הנוגע לדיבור דינאי, וכפי שרמזו צדיקים (עיי' ערבי נחל, ומבוא בהרבה ספיק') בכתוב "נפשי יצאה ברבור" - שכשמדברים לפני התפילה הנפש יוצאת בדיבור.

וכדי להבין זאת, מה הפגם הנפש יוצאת בדיבור שלפני התפילה - יש להבין שכלל ענין הדיבור (כמה עינים הנכתבים כאן כבר נתבאר כאן לאחרונה במאמרים שעסקו בכח הדיבור לטובה - והכל ענין אחד):

הדיבור אינו עוד חוש וכח באדם, אלא זו כל מהותו. כתרגום הכתוב "ויהי האדם לנפש חיה" - "רוח ממללא" (ומכאן אתה למד שכל דיבור - חלק הנפש), וכפי שהאדם נקרא 'מדבר'. וכמבואר במהר"ל, שלכאורה קשה למה נקרא האדם 'מדבר' ולא נקרא 'חושב', והרי מעלתו העיקרית היא החכמה. ומבאר שמחות האדם היא דווקא חיבור גוף ונשמה. כי מלאכים יש מספיק למעלה, וכל תכלית בריאת העולם היא דווקא שהנשמה האלקית תתבטח בתוך גוף, ותחיה חיי אלוהת בתוך בריאה גשמית. וזהו הדיבור, שמצד אחד מבטא את המחשבה הרוחנית, אך הוא עושה זאת על ידי מעשה גשמי של חיתון שפתיים. ולכן באמת, הכח הדיבורי בכך תיקון העולם, כי כשאדם מדבר, הוא מחבר ובטח את הרוחניות עם הגשמיות, וממשיך את החיות האלקית לתווך.

ולא רק לתוך עצמו ממשך האדם חיות אלקית בדיבוריו, אלא גם לכל הבריאה. כי סוד זה נתגלה לנו מהצדיקים הקדושים זי"ע, שחיות הבריאה היא



י ש מ ח ל ב
מ ב ק ש י ה '

בעז"ה החל בשבועות האחרונים
שיעור חדש של

שיחת חברים שבועית

מדי ליל שישי



שרינו מסובין בקול דודי

ליל ששי פארברענג

שיחה נעימה ונלבבת בין אברכים
בעניני עבודת השי"ת

פארברענג זה הוא בנוסף
לפארברענג הקבוע העולה ביום שלישי

א וועלט פון ליכטיגקייט

0722-531-385

שלוחה 9 - ההיכל המרכזי



307 חנוכה
 פון יע307
 חסידי'סעל אײז:

מײן קינד זאל וואקסן חטיד'ישע און ליכטיג



בדוק ומנוסה:
מאך ליכטיג דעם
אויבערשטניס קינדער
וועט ער מאכן ליכטיג
דיינע קינדער!

קנה נקודת הפצה
 של גליון יחידתי
 הארת החיים של
 עשרות ומאות יהודים



אנע זקוקים אס'זיך רוקן
05041-31519
05341-70460